

Hátíðir

Margar trúarhátíðir búddadóms tengjast atburðum í lífi Búdda en einnig geta hátíðarhöld verið tileinkuð sérstökum helgidómum, til að vegsama mikilvægar kennisetningar eða til að halda upp á merka sögulega atburði. Það er hins vegar mjög mismunandi milli theravadastefnunnar og mahayanstefnunnar hvaða hátíðir eru haldnar. Hátíðir geta einnig verið mismunandi milli landa og í sumum löndum eru margar skrautlegar og líflegar hátíðir. Dagatal búddista miðast við tunglmánuðinn og eru trúarhátíðir yfirleitt haldnar á fullu tungli.

Eftirfarandi hátíðir eru einkum mikilvægar hjá theravadastefnunni og er haldið upp á þær hjá Búddistafélagi Íslands:

Magha Puja hátíðin, öðru nafni Sangha dagur, er haldin á fullu tungli þriðja tunglmánaðar. Þetta er hátíð til heiðurs Sangha munkareglunni.

Vesak hátíðin er stærsta og mikilvægasta hátíð theravastefnunnar. Á þessum degi er fæðingu, uppljómun og dauða Búdda fagnað. Hátíð þessi er haldin á fullu tungli 6. tunglmánaðar, Vesak-mánaðar sem er yfirleitt í maí mánuði.

Asalha Puja hátíðin er haldin á fullu tungli í 8. tunglmánuði, sem er júlí eða ágúst á Íslandi. Þá minnst þeir fyrstu ræðu Búdda í Dádýragarðinum. Á þessum tíma hefst regntímabilið í Suður-Asíu og hefð er fyrir því að munkar dragi sig í hlé inn í hofin yfir regntímann.

Tunglmánuður er tíminn á milli tveggja fullra tungla, en það eru 4 vikur.

Regntíminn er sá tími sem rignir mikið í heitum löndum. Þess á milli eru langir þurrkartímar þar sem oft rignir ekki neitt.

Musteri er bygging þar sem fólk iðkar trú sína og siði tengda átrúnaði sínum.

Stúpur eru litlar byggingar sem eru reistar til að minna á Búdda og kenningar hans. Það er hægt að lesa meira um stúpur í kaflanum um tákni og mannvirki.

Dharmakenningin er kenning búdda um þjáninguna og lausnina frá henni.

Ok Phansa eða Pavarana hátíðin er haldin þegar regntímanum lýkur. Í 10. tunglmánuði koma munkarnir aftur út á meðal manna og þá er mikil fagnaðarhátíð þar sem fólk fer til munkanna og færir þeim fórnargjafir, svo sem klæði og aðra hluti fyrir klausturlífið.

Ef þessar hátíðir lenda á virkum degi eru hátíðarhöld á Íslandi yfirleitt færð fram á næsta laugardag. Hátíðarhöldin eru öll með mjög svipuðu sniði. Búddistar safnast saman í búddamusterinu, færa munkunum mat og blóm og spjalla saman á meðan munkarnir borða. Þegar þeir hafa lokið máli sínu þá má fólkið einnig borða en það þykir mikill heiður að borða á eftir munkum. Síðan tóna munkarnir ritningavers úr helgiritunum og minna fólk á að lifa í friði við allt og alla. Á Vesak-hátíðinni fer söfnuðurinn einnig í göngu að búddastúpinni í Kópavogi þar sem

gengnir eru þrír hringir í kringum stúpuna með blóm í höndunum. Einn hringur er fyrir Búdda sjálfan, einn er fyrir kenningar hans eða dharmakenninguna og einn er fyrir munkaregluna eða sangha. Blómin eru til að minna á að það að alveg eins og blómin visna fljótt og deyja þá munum við einnig öll deyja og hverfa frá, því ekkert endist að eilífu.

Spurningar

1. Hvenær í mánuðinum eru trúarhátíðir búddista yfirleitt haldnar?
2. Hver er stærsta og mikilvægasta hátíð theravadastefnunnar, hvenær er hún og hverju er fagnað á þeim degi?
3. Hátíðisdagar búddista eru ekki lögbundnir frídagar á Íslandi. Hvernig bregðast búddistar á Íslandi við því ef þessar hátíðir lenda á virkum degi?
4. Berðu saman hvernig flestir búddistar á Íslandi halda upp á Vesak hátíðina og hvernig kristnir halda upp á jólin.
5. Hvað eiga blómin sem notuð eru við hátíðahöldin að minna á?